

2020 -08- 28

Dnr. KS/.....

TRELLEBORGS KOMMUN

Revisionen

Till: Kommunstyrelsen

Till: Kommunfullmäktiges presidium för kännedom

2020-08-25

Granskning av kommunens samlade ekonomistyrning och styrning mot finansiella mål

På uppdrag av revisorerna i Trelleborgs kommun har KPMG granskat kommunstyrelsens ekonomistyrning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig ekonomistyrning med helhetsperspektiv och åtgärder för en budget i balans och de krav som regleras i de finansiella mål som fullmäktige har fastställt.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen har utmaningar i sin ekonomistyrning och i arbetet med att uppnå de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Trelleborgs kommun har tagit fram en finansiell strategi som sträcker sig fram till 2044 där det beskrivs vilka investeringar som kommunen behöver göra de kommande åren. Utifrån strategin har de finansiella målen ändrats för att kommunen ska kunna tillgodose det kommande investeringsbehovet. Samtidigt kan konstateras att två av de finansiella målen för 2019 inte uppnåddes och att socialnämnden år 2019 gick med betydande underskott. I jämförelse med liknande kommuner har de två stora nämnderna, bildningsnämnden och socialnämnden, överlag inga höga driftskostnader vilket gör ytterligare besparingar till en utmaning.

Vi bedömer det som positivt att den finansiella strategin ska ses över vartannat år. Det skapar förutsättningar för att anpassa strategin. Vi ser även positivt på det arbete som pågår med att identifiera besparingar inom samtliga nämnders verksamheter för att kunna omfördela medel till områden där behoven är störst.

Vi konstaterar att förtroendet för prognoserna beskrivs som lågt bland de intervjuade. Vi ser en risk i att åtgärdsplaner för ekonomi i balans riskerar att bli missriktade om prognoserna inte uppfattas ge ett tillförlitligt beslutsunderlag. Detta bör därför djupare analyseras, vilket enligt uppgift har påbörjats.

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen har inrättat en investerings- och finansberedning som har i uppdrag att analysera förutsättningarna för att uppnå de finansiella målen.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi:

- Att kommunstyrelsen tar ställning till i fall erforderliga resurser finns inom ekonomifunktionen.
- Att kommunstyrelsen gör en kommunövergripande översyn av verksamheterna i syfte att utröna var de största besparings- och effektiviseringsmöjligheterna finns.

21

- Att kommunstyrelsen säkerställer att de finansiella målen är anpassade till kommande investeringar.
- Att kommunstyrelsen analyserar de finansiella målen kopplat till nämndernas volymförändringar kommande år.

Revisorerna överlämnar härmed rapporten till kommunstyrelsen för yttrande senast 2 november.
Kommunfullmäktiges presidium får rapporten för kännedom.

För Trelleborgs kommuns revisorer,

Lena Näslund

Ordförande

Granskning av kommunens samlade ekonomistyrning och styrning mot finansiella mål

Rapport

Trelleborgs kommun

KPMG AB

2020-08-25

Antal sidor 25

Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens samlade ekonomistyrning och styrning mot finansiella mål

2020-08-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Trelleborgs kommuns övergripande rutiner och processer	5
3.2	Kommunstyrelsens och nämndernas budgetarbete	12
4	Slutsats	25

1 Sammanfattning

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig ekonomistyrning med helhetsperspektiv och åtgärder för en budget i balans och de krav som regleras i de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen har utmaningar i sin ekonomistyrning samt i arbetet med att uppnå de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Trelleborgs kommun har tagit fram en finansiell strategi vilken sträcker sig fram till 2044 där det beskrivs vilka investeringar som kommunen behöver göra de kommande åren. Utifrån strategin har de finansiella målen ändrats för att kommunen ska kunna tillgodose det kommande investeringsbehovet. Samtidigt kan konstateras att två av de finansiella målen för 2019 inte uppnåddes och att socialnämnden år 2019 gick med betydande underskott. I jämförelse med liknande kommuner har de två stora nämnderna, bildningsnämnden och socialnämnden, överlag inga höga driftkostnader vilket gör ytterligare besparingar till en utmaning.

Vi bedömer det som positivt att den finansiella strategin planeras att ses över vartannat år vilket skapar förutsättningar för att anpassa strategin. Vi ser även positivt på det arbete som pågår med att identifiera besparingar inom samtliga nämnders verksamheter för att kunna omfördela medel till områden där behoven är störst.

Vi konstaterar att förtroendet för prognoserna beskrivs som lågt bland intervjuade. Vi ser en risk i att åtgärdsplaner för ekonomi i balans riskerar att bli missriktade om prognoserna inte uppfattas som ett tillförlitligt beslutsunderlag. Detta bör därför djupare analyseras vilket enligt uppgift har påbörjats.

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen har inrättat en investerings- och finansberedning som har i uppdrag att analysera förutsättningarna för att uppnå de finansiella målen.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi:

- Att kommunstyrelsen tar ställning till i fall erforderliga resurser finns inom ekonomifunktionen.
- Att kommunstyrelsen gör en kommunövergripande översyn av verksamheterna i syfte att utröna var de största besparings- och effektiviseringsmöjligheterna finns.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att de finansiella målen är anpassade till kommande investeringar.
- Att kommunstyrelsen analyserar de finansiella målen kopplat till nämndernas volymförändringar kommande år.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Trelleborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens samlade ekonomistyrning mot en ekonomi i balans och mot de krav som finns fastställda i de finansiella målen. Stora investeringar planeras under kommande år vilket kommer att kräva ekonomiska resultat utifrån de finansiella mål som är beslutade. Kommunens olika verksamheter har haft och har ekonomiska utmaningar. Sammantaget står därför kommunen inför stora utmaningar både i ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt perspektiv.

Med anledning av ovan har Trelleborgs kommuns revisorer i sin riskanalys bedömt det som viktigt att granska kommunstyrelsens ekonomistyrningsarbete och åtgärder för en budget i balans och som kan generera ett finansiellt resultat i enlighet med de finansiella målen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig ekonomistyrning med helhetsperspektiv och åtgärder för en budget i balans och de krav som regleras i de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

I granskningen har följande revisionsfrågor besvarats:

1. Hur är de finansiella målen förankrade i arbetet med ekonomistyrning?
2. Finns en konsekvensanalys eller motsvarande för resultatkrav enligt finansiella mål relativt nämndernas volymökningar kommande 2–3 åren?
3. Vilken betydelse har de finansiella målen i den samlade ekonomistyrningen i kommunen?
4. Vilken analys har skett av konsekvenser av kommande års investeringar kopplat till de finansiella målen och därmed det resultat som behövs?
5. Hur uttolkas kommunstyrelsens övergripande ansvar för den ekonomiska utvecklingen?
6. Vad innebär uppsiktsrollen över nämnderna specifikt när det gäller ekonomin?
7. Hur upplever nämnderna att dialogen med budgetberedningen fungerar?
8. Finns tillförlitlighet och förtroende för den ekonomiska uppföljningen och de prognoser som ges under året?
9. Hur agerar styrelse och nämnder utifrån lämnade prognoser under året (2019)?

10. Finns en tydlig ledning och styrning (politisk- respektive tjänstemannaledning) som kommunicerar ut krav på besparingar och åtgärder?

Granskningen fokuserar på kommunstyrelsen. De stora verksamhetsnämnderna (socialnämnden samt bildningsnämnden) ingår när det gäller vissa av ovan redovisade frågor (5–8).

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om kommunstyrelsen, socialnämnden och bildningsnämnden uppfyller:

- Kommunallagen, främst kap 6 och 11.
- Interna regelverk, policyer och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker

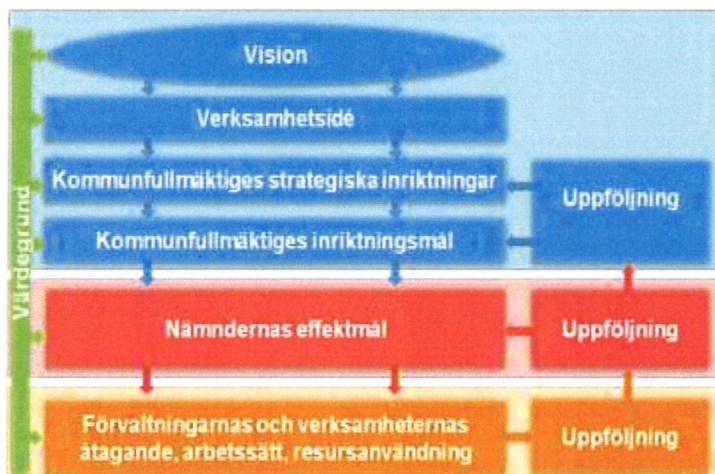
Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Trelleborgs kommuns övergripande rutiner och processer

3.1.1 Styrmodell

Trelleborgs kommun styrs utifrån ett ledningssystem byggt på resultatstyrning. Kommunfullmäktige anger vision och strategiska inriktningsmål för den långsiktiga utvecklingen. Därefter anger nämnderna effektmål där det ska framgå på vilket sätt nämndens mål bidrar till kommunens utveckling. Nämndens verksamhetsplaner beskriver mer konkret vad i verksamheten som ska prioriteras. Inriktningsmålen följs upp en gång per år i samband med årsredovisningen. Nämndernas effektmål följs upp i delårsrapporter och slutligen i årsredovisningen.

3.1.2 Riktlinjer för God ekonomisk hushållning¹

Trelleborgs kommuns riktlinjer för God ekonomisk hushållning formuleras enligt följande:

Kommunallagen anger att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. Gällande lagstiftning specificerar ytterligare kraven på god ekonomisk hushållning genom att ange ett minimikrav på ekonomisk balans i den kommunala ekonomin. Minimikraven på ekonomisk balans är att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Ett positivt resultat behövs dels för att värdesäkra anläggningstillgångar och pensioner, dels för att finansiera en del av de investeringar som görs. Det är därför av vikt att kommunen har en budget i balans och

¹ Fastställt av kommunfullmäktige 2018-12-17 i samband med beslut om budget 2019-2021

att kommunfullmäktiges fastställda finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppfylls.

3.1.3 Budgetprocessen

Nämndernas budgetförslag

Enligt Trelleborgs kommuns budgetanvisningar för budgetåren 2019-2021 ska varje nämnd ta fram budgetförslag som sedan överlämnas till kommunens ekonomiavdelning. Enligt budgetanvisningarna finns en mall i ekonomisystemet Stratsys för redovisning av budgetförslag. Det är möjligt att lägga till äskanden utifrån volymökningar i driftbudget samt i investerings- och exploateringsbudget.

Av anvisningarna framgår att budgetarbetet ska utgå från Riktlinjer för God ekonomisk hushållning. Vidare framgår att det inte skett någon kompensation för avtalsrörelsen 2018 och inte heller har det skett någon generell kompensation för prisökningar 2018.

Av våra intervjuer framgår det att budget 2019 med anledning av övergången till ny mandatperiod baserades på budgetberedningen 2018 med en teknisk uppräknings för kostnadsökningar.

Nämndernas verksamhetsplaner

Enligt budgetanvisningarna ska det finnas en mall för framtagandet av nämndernas verksamhetsplaner. Enligt budgetanvisningarna var sista dag att lämna verksamhetsplanerna för 2019 till ekonomiavdelningen 31/12-2018. Verksamhetsplan kan beslutas av nämnd efter att budget 2019-2021 beslutats av kommunfullmäktige.

3.1.4 Finansiella mål

För 2019 angavs, som en del av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i budget 2019², följande finansiella mål:

1. För kommunens totala driftverksamhet skall resultatet uppgå till minst 60 mnkr per år i genomsnitt för perioden 2019 tom 2022 (mandatperioden).
2. För kommunens totala investerings- och exploateringsverksamhet skall självfinansieringsgraden (avskrivningar och driftresultatets andel av nettoinvesteringarna) öka till minst 50 procent.
3. Investeringar skall så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas till större investeringar. Lånefinansiering till drift är inte tillåtet.
4. För kommunens totala verksamhet skall soliditeten bibehållas vid lägst 50 procent, exklusive pensionsskulden.

Enligt vår dialog med ekonomichef och kommundirektör ska de finansiella målen betraktas som centrala i budgetprocessen. Vidare framgår det av våra dialoger att kommunen inte fullt ut uppnår måluppfyllelse avseende de finansiella målen, bland annat avseende målet om självfinansieringsgrad vid lägst 50 procent (enligt uppgift ligger den vid tidpunkten för granskningen på ca 30 procent).

² Fastställt av kommunfullmäktige 2018-12-17.

Det framgår av budget 2019 att det pågår ett arbete kring de finansiella målen kopplat till kommunens expansiva utveckling i och med projekten Kuststad 2025 och Västra Sjöstaden. De investeringar som projekten kräver bedöms ställa krav på en allt mer långsiktig ekonomisk planering samt långsiktiga finansiella mål. I de finansiella målen inför 2020 har målet som avser resultat ändrats. Istället för att driftverksamhetens totala resultat ska uppgå till minst 60 mnkr per år ska kommunens driftverksamhet över en treårscykel uppgå till minst 225 mnkr samt specifikt 75 mnkr för 2020. Vidare har det i 2020 års finansiella mål tillkommit tre mål som omfattar hela kommunkoncernen:

- För kommunkoncernens totala verksamhet skall soliditeten uppgå till minst 35 %, exklusive pensionsskulden (ansvarsförbindelsen).
- För kommunkoncernens totala investerings- och exploateringsverksamhet skall självfinansieringsgraden (totala investeringar i förhållande till avskrivningar och verksamhetens resultat) uppgå till minst 30 %.
- För kommunkoncernen skall investeringar så långt som möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas till större investeringar och exploatering. Lånefinansiering till drift är inte tillåtet.

Enligt våra intervjuer är detta en del i arbetet mot en mer långsiktig ekonomisk planering för att klara kommande års investeringar.

3.1.4.1 Uppföljning av de finansiella målen 2019

Trelleborgs kommuns finansiella mål³ för 2019 har följts upp i samband med delårsrapport 1 och 2 samt årsredovisning 2019.

Delår 1 (per 31 mars)

I samband kommunens delårsrapport 1 (per 31 mars 2019) görs endast en uppföljning av ett av kommunens fyra finansiella mål, målet att kommunens resultat för sin driftverksamhet ska uppgå till minst 60 mnkr. Mål 2 och 3 ska enligt delårsrapporten följas upp i samband med delårsrapport 2 medan mål 4 enbart följs upp i samband med årsredovisningen. Prognosen för driftresultatet var som framgår i avsnitt 3.2.1.1 ca 83,5 mnkr jämfört med de finansiella målet om 60 mnkr. Därmed bedömdes att det finansiella målet skulle kunna nås vid utgången av 2019.

Delår 2 (per 31 augusti)

Det noteras i uppföljningen att prognosen för verksamhetens driftresultat per 2019 understiger det finansiella målet om 60 mnkr.

Avseende kommunens andra finansiella mål (självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 50 %) görs bedömningen att det inte kommer att nås. Självfinansieringsgraden uppgår till 26,6 % i samband delårsrapporten.

Mål 3 bedöms kunna uppnås då inga lån har tagits under årets åtta första månader och endast 200 mnkr planeras att upplånas under årets resterande månader.

³ Se avsnitt 3.1.4

I motsats till vad som framgår av kommunens första delårsrapport görs en uppföljning även av det fjärde finansiella målet. Kommunens soliditet uppgår vid uppföljningen till 53,1 % jämfört med målet om lägst 50 %. Därmed bedöms målet kunna nås vid utgången av 2019.

Årsredovisning

Av årsredovisningen framgår att två av de finansiella målen inte uppnåddes vid utgången av 2019:

Mål 2. För kommunens totala investerings- och exploateringsverksamhet skall självfinansieringsgraden (summan av årets resultat och avskrivningar genom årets nettoinvesteringar) öka till minst 50 %. Utfallet enligt årsredovisningen 2019 var 30,1 %.

Mål 4. För kommunens totala verksamhet skall soliditeten bibehållas vid lägst 50 %, exklusive pensionsskulden. Utfallet enligt årsredovisningen 2019 var 45,3 %.

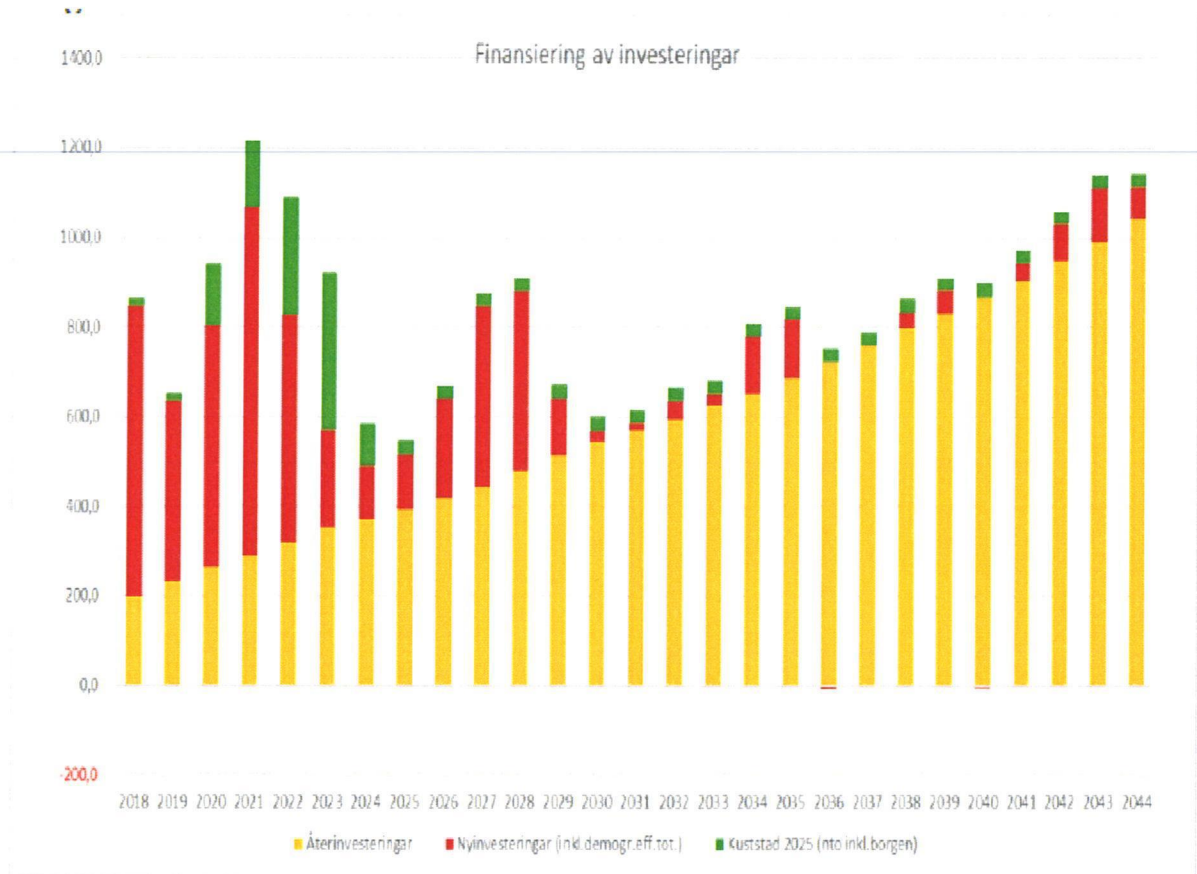
3.1.4.2 KPMG:s auktoriserade revisors bedömning

KPMG granskar årligen, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, kommunens delår 2 samt årsredovisning. I samband med granskningen av kommunens årsredovisning per 2019-12-31 var KPMG:s auktoriserade revisors sammanfattande bedömning att kommunens finansiella mål inte var uppfyllda. Bedömningen var vidare, likt kommunens egen bedömning, att två av de finansiella målen inte uppnått, målen om soliditet samt självfinansieringsgrad. Avseende resultatmålet så var det uppnått men kommunens resultat bedömdes inte vara tillräckligt för att finansiera kommunens investeringar samt bygga upp önskad soliditetsnivå.

Enligt uppgift har kommunstyrelsen inrättat en investerings- och finansberedning som har i uppdrag att analysera förutsättningarna för att uppnå de finansiella målen.

3.1.5 Finansiella strategier för framtida investeringsbehov

Trelleborgs kommun har gett PWC i uppdrag att ta fram en långsiktig finansiell analys. Analysen visar Trelleborgs kommuns investeringsbehov fram t.o.m. år 2044. Det totala investeringsbehovet för kommunen, inkluderat både ny- och återinvesteringar, beräknas uppgå till cirka 24 mdkr. Investeringar avser främst förskolor, skolor, äldreomsorgsinstitutioner samt projektet Kuststad 2025 (inkluderat ringväg, hamnfart och exploateringar av bostadsområden). I analysen har följande diagram tagits fram som visar på investeringsbehovet i mnkr samt hur stor andel av investeringarna som kommer från återinvesteringar, nyinvesteringar och Kuststad 2025.

Analysen visar vilka finansiella förutsättningar Trelleborgs kommun bedöms ha under perioden, vilket innefattar den samhällsekonomiska utvecklingen, kommunens befolkningsutveckling, investeringsvolym i kommunal infrastruktur, nödvändig självfinansiering via finansiellt mål och löpande effektiviseringar i verksamheten samt externt finansieringsbehov.

I sin analys har PWC dragit följande slutsatser:

- Trelleborgs kommuns befolkning bedöms öka med ca 500–700 invånare årligen, vilket innebär en befolkning på ca 62 000 invånare år 2044. Utvecklingen beräknas innebära ett ökat kostnadstryck inom äldreomsorgen på ca 1,8 % per år samt ca 0,9–1,0 % inom bildningsområdet. Det bedöms även innebära ökade skatteintäkter om ca 10 mnkr per år.
 - Inkluderas Kuststad 2025 och Västra Sjöstaden bedöms befolkningstillväxten öka ytterligare och innebär enligt analysen istället totalt ca 23 mnkr om året t.o.m. år 2044 i ökade investeringar.
- Den nödvändiga självfinansieringen av investeringar beräknas till ca 15,5 mdkr under perioden. För att det ska kunna uppnås krävs ett finansiellt mål som i genomsnitt uppgår till 2,8 % av skatter och bidrag givet en oförändrad skattesats (20,6 %). Det behövs även effektiviseringar om cirka 0,86 % av

skatter och bidrag. Utan effektiviseringar kommer Trelleborg behöva höja skattesatsen till 29,17 % för att klara av investeringsvolymen.

- Det beräknas trots en omfattande självfinansiering avseende investeringar att krävas externa finansieringar om ca 6,2 mdkr. Finansieringen kommer att behöva ske genom olika insatser.

3.1.5.1 *Finansiella strategier - Analys avseende Kuststad 2025*

Projektet Kuststad 2025 är komplext och sträcker sig över lång tid. Enligt PWC:s analys bedöms projektets stora utmaningar ligga i att flera finansiellt tunga utgifter kommer i projektets inledande skede medan inkomsterna inte kommer förrän i ett senare skede. En överenskommelse har gjorts mellan Trelleborgs Hamn AB och Trelleborgs kommun som innebär att bolaget tar finansiellt ansvar för de mest omfattande investeringarna som krävs i hamnen för att förverkliga projektet Kuststad 2025 fram till och med minst år 2030. Enligt överenskommelsen ska kommunen senast 2030 tillföra bolaget ett aktieägartillskott under förutsättning att bolagets soliditet och resultat kräver så. Överenskommelsen innefattar en utökad borgensram om maximalt 1 mdkr.

I våra intervjuer anser tjänstepersoner att finansieringen av Kuststad 2025 med bakgrund av ovanstående åtgärder inte innebär en stor risk för kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet.

Tabellen nedan visar den specifika investeringsnivån kopplat till Kuststad 2025.

KUSTSTAD 2025 (Mkr)		Varav	Varav
	Totalt	t o m 2025	2026-44
Exploateringskostnader Sjöstaden	-750	-216	-534
Inlösen bostäder (hamninfart)	-45	-45	0
Byggnation ringleden	-500	-500	0
Byggnation hamninfart	-99	-99	0
Förvärv av mark Sjöstaden	-188	-188	0
Hamnen (bl.a.check-in, färjeläge, mm)	-977	-977	0
SUMMA UTGIFTER	-2 559	-2 025	-534
Försäljning byggrätter	993	22	971
NETTO, inkl borgensåtagande (1 mdkr)	-566	-1 003	

3.1.5.2 *Politisk beredning av ärendet avseende den finansiella strategin*

Det framgår av våra dialoger med tjänstepersoner på kommunledningsförvaltningen att arbetet med att ta fram den finansiella strategin pågått i cirka två år. Den finansiella strategin behandlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 25 november 2019⁴ men

⁴ 2019-11-25, KF § 240

beslutades att återemitteras i väntan på kompletteringar i form av riskanalys samt uppdateringar av kostnadsberäkningar. På kommunfullmäktiges sammanträde i februari 2020 togs ärendet återigen upp⁵.

Kommunfullmäktige tog följande beslut avseende den finansiella strategin:

- att uppdra åt kommundirektören att påbörja processen med att Trelleborgs kommun ska kreditvärderas med målet att ett kreditvärderingsbetyg ska vara infört under 2021,
- att uppdra åt kommundirektören att genomföra en fördjupad analys avseende kommunens framtida pensionsåtaganden och att denna rapport med förslag på åtgärder återrapporteras⁶ till kommunfullmäktige senast juni 2020,
- att ägardirektiv för Trelleborgs Rådhus AB ändras så att en koncernintern bank kan inrättas och etableras med start senast 2021,
- att finans- och investeringsberedning inrättas bestående av KSAU plus en från varje parti som inte är med i KSAU från och med april 2020, samt
- att den finansiella strategin uppdateras löpande under hela tidsperioden med ett tidsintervall om två år och föreläggs kommunfullmäktige.

I våra intervjuer beskrivs den långa tidshorisonten för strategin som en uppenbar osäkerhetsfaktor vilket uppges ligga till grund för beslutet om att strategin ska uppdateras löpande och rapporteras vartannat år.

3.1.6 Kommentarer och bedömning

Utifrån vår granskning av dokument och protokoll samt genomförda intervjuer kan vi konstatera att det finns en antagen finansiell strategi som sträcker sig ca 25 år fram i tiden. Den finansiella strategin har behandlats i kommunfullmäktige flertalet gånger och beslutades först i februari 2020.

En betydande andel av finansieringskostnaderna de närmsta åren är relaterade till projektet Kuststad 2025. Som beskrivet i avsnitt 3.1.4.1 har kommunen gjort bedömningen att projektet kommer att ha finansiellt tunga utgifter i ett inledande skede och att betydande intäkter inte kommer förrän senare. Mot bakgrund av det har kommunen beslutat att kommunens helägda bolag Trelleborgs Hamn AB ska ta det finansiella ansvaret för de mest omfattande investeringarna de kommande åren. Därmed påverkas inte de Kuststadsrelaterade investeringarna av den årliga budgetprocessen inom kommunen där projektets finansiering riskerar att komma i ständig konflikt med andra politiskt prioriterade frågor. Vidare kan konstateras att resultatmålet för kommunens totala driftverksamhet höjts inför 2020. Samtidigt har de finansiella målen 2019 enligt KPMG:s auktoriserade revisorer ej uppnåtts. Resultatmålet 2019 bedömdes vara uppnått men kommunens resultat bedömdes inte vara tillräckligt för att klara kommande investeringar.

⁵ 2020-02-24, KF § 59

⁶ En genomgång av kommunfullmäktiges protokoll visar inte att en utredning om kommunens framtida pensionsåtaganden har redovisats för kommunfullmäktige.

Mot bakgrund av ovanstående gör vi bedömningen att det finns utmaningar i Trelleborgs kommuns styrning mot de finansiella målen då målen inte bedöms ha uppnåtts fullt ut för 2019. Vi ser en risk att kommunen även kommande år riskerar att inte uppnå de finansiella målen eftersom kommunen dessutom beslutat om skärpta mål mot bakgrund av finansieringsstrategin. Vi bedömer att styrningen mot de finansiella målen måste stärkas i fall den finansiella strategin ska kunna efterlevas. Vi ser det som positivt att strategin ska uppdateras och rapporteras varannat år då det kan skapa förutsättningar för ett aktivt arbete med strategin samt gör det möjligt att anpassa strategin efter kommunens rådande förutsättningar.

Kommunen har delvis gjort en konsekvensanalys kopplat till kommunens framtida investeringar. Däremot kan en konsekvensanalys av nämndernas volymökningar i relation till de finansiella kraven de kommande åren inte påvisas.

3.2 Kommunstyrelsens och nämndernas budgetarbete

3.2.1 Kommunstyrelsen

Enligt kommunallagen 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Kommunstyrelsen ska enligt sitt reglemente leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt utöva uppsikt över nämndernas verksamhet.

Avseende ekonomi ska kommunstyrelsen enligt reglementet bl.a. göra följande:

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade föreskrifter för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a.
 - att tillgodose kommunens behov av försäkringsskydd,
 - att ansvara för donationsförvaltning samt placering av donationer som förvaltas av annan nämnd,
 - att för kommunen utfärda förbindelser med anledning av kommunfullmäktiges beslut om lån, borgen eller andra åtaganden,
3. upprätta förslag till budget,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen om kommunal redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser,
7. övergripande samordning av kommunens samtliga taxor och avgifter.

Enligt intervjuade på kommunledningsförvaltningen är de finansiella målen centrala för kommunens budgetarbete. För att målen ska kunna uppnås måste enligt våra intervjuer kommunkoncernen genomföra effektiviseringar/besparingar. Ett antal sådana har redan genomförts. I intervjuer lyfts exempel på åtgärder som har genomförts på kommunledningsförvaltningen. Det handlar bl.a. om införandet av en central bemanningsenhet samt en gemensam avdelning för HR och ekonomi vilket enligt intervjuade ska leda till mer effektivt resursutnyttjande. I intervjuer med verksamhetsföreträdare på andra av granskningen berörda förvaltningar ifrågasätts dock den ekonomiska nyttan av en gemensam avdelning för HR och ekonomi.

Nedan redogörs för nämndens uppföljning av budget 2019 samt utfall och avvikelser gentemot budget. Redogörelsen baseras på våra intervjuer med tjänstemän och politiker samt Trelleborgs kommuns budget, delårsrapport 1 och 2 samt kommunens årsredovisning år 2019.

3.2.1.1 Styrelsens uppföljning av Trelleborgs kommuns budget 2019

Årsbudget 2019 (tkr)	Årsprognos vid delår 1	Avvikelse vid delår 1	Årsprognos delår 2	Avvikelse vid delår 2	Utfall 2019	Avvikelse
61 534	83 453	21 919	56 200	-5 300	73 000	11 500

Delår 1

I samband med kommunens delårsrapport 1 framgår en prognosticerad avvikelse gentemot budget om ca 21,9 mnkr. Av delårsrapporten framgår att det i huvudsak beror på ett överskott avseende finansiering om 41,8 mnkr. Största delen (38,7 mnkr) avser kommunfullmäktiges budgetmarginal och kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov. Samtidigt uppvisar flertalet nämnder prognosticerade underskott; kommunstyrelsen (-2,8 mnkr), socialnämnden (-5,0 mnkr), bildningsnämnden (-16,6 mnkr), tekniska servicenämndens skattefinansierade verksamheter (-6,3 mnkr) samt tekniska servicenämndens elnätsverksamhet (-5,3 mnkr).

Delår 2

Som framgår av ovanstående sammanställning ändrades prognosen markant inför delårsrapport 2 (ca 27 mnkr lägre driftresultat än prognosen vid delår 1). Finansieringen uppvisade en positiv avvikelse på ca 14,0 mnkr jämfört med 41,8 mnkr i delårsrapport 1. Avseende nämndernas uppföljning uppvisade de sammantaget ett större underskott än vid föregående delårsuppföljning; Socialnämnden (-16,4 mnkr), Bildningsnämnden (-12,0 mnkr), Tekniska servicenämnden, både skattefinansierad (-0,6 mnkr) och taxefinansierad elnätsverksamhet (-8,5 mnkr) samt Kommunstyrelsen (-2,8 mnkr).

Det framgår av uppföljningen att bildningsnämnden och socialnämnden har fattat beslut om åtgärdsprogram för att nå budget i balans.

Årsredovisning

Kommunens resultat för driftverksamheten 2019 uppgår enligt årsredovisningen till 73 mnkr (11,5 mnkr högre än budgeterat 2019). Verksamheten visade sammantaget högre nettokostnader än budgeterat. Överskottet gentemot budget på resultatet berodde istället på lägre finansiella kostnader än budgeterat samt högre intäkter i form av, skatteintäkter, generella statsbidrag och finansiella intäkter. Bildningsnämnden har under året vidtagit åtgärder som resulterat i budget i balans. Socialnämnden gick med ett underskott om -30,0 mnkr.

3.2.1.2 *Generella iakttagelser*

Ekonomisk uppföljning av nämndernas verksamhet görs löpande och från och med 2021 sker uppföljning månadsvis. Dock framgår det av våra intervjuer att det inte finns fullt förtroende för de prognoser som ekonomifunktionen tar fram. En anledning uppges vara brister i användandet av kommunens ekonomisystem. Det framgår även av de förtroendevalda revisorernas årliga granskning att kommunens ekonomifunktion upplevs ansträngd i och med att få personer får ta ett omfattande ansvar för den kommunövergripande ekonomihanteringen. Enligt uppgift pågår ett arbete med att se över prognosarbetet. Det lyfts i flera av våra intervjuer att kommunledningen upplevs ha begränsad insyn då dialoger och avstämningar med de olika förvaltningarna är korta och inte ger mycket utrymme för frågor och djupare dialog.

Kommunstyrelsens presidium lyfter i vår intervju att kommunens nämnder generellt inte tar tillräckligt ansvar för att säkerställa en ekonomi i balans. Samtidigt poängterar presidiet att styrelsen ger tydliga direktiv om att besparingar och effektiviseringar behöver göras. Den bilden överensstämmer med den bild som ges i intervjuer med de nämnder och förvaltningar som omfattas av granskningen. Kommunstyrelsens arbetsutskott har enligt uppgift, som ett exempel, tillkallat socialnämndens ordförande och förvaltningschef till styrelsen för att de ska presentera förslag till åtgärder med anledning av nämndens ekonomiska underskott. Det framgår även att det pågår ett arbete med att identifiera besparingsområden hos samtliga nämnder för att bättre kunna allokera medel till områden där behoven är störst. I intervjuer beskrivs det som ett "tankeexperiment" och syftet uppges vara att få en helhetsbild. Bildningsnämnden och socialnämnden beskrivs som prioriterade nämnder.

3.2.1.3 *Kommentar och bedömning*

Vi konstaterar att kommunstyrelsen enligt våra intervjuer förmedlar krav på ekonomisk anpassning till nämnderna för att nå budget i balans samt i syfte att nå kommunens finansiella mål. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt tar sig uttryck i dels ekonomisk uppföljning av nämndernas ekonomi. Dels genom de krav på besparingar som förmedlas ut till nämnder som baserat på ekonomiska prognoser inte bedöms kunna nå budget i balans. Kommunstyrelsen utövar även sin uppsikt genom att kalla till sig nämnder som inte nått en budget i balans vilket var fallet med socialnämnden 2019.

Trots beslut om åtgärdsplaner för nämndernas verksamhet noterar vi att nämndernas nettokostnader är högre än budgeterat och att kommunen lyckats gå med överskott baserat på högre intäkter än förväntat. Vi ser en risk att kommunen på sikt inte kommer kunna nå en ekonomi i balans om nämndernas verksamheter inte är anpassade

gentemot tilldelad budget. Vi noterar att det pågår ett arbete med att identifiera besparingspotential inom samtliga nämnders verksamheter vilket vi bedömer som positivt.

Vi konstaterar att förtroendet för prognoserna beskrivs som lågt bland intervjuade. Vi ser en risk att åtgärdsplaner för ekonomi i balans riskerar att bli missriktade om prognoserna inte är ett tillförlitligt beslutsunderlag. Detta bör därför djupare analyseras vilket enligt uppgift har påbörjats.

3.2.2 Bildningsnämnden

Nedan redogörs för bildningsnämndens uppföljning av budget 2019 samt utfall och avvikelser gentemot budget. Redogörelsen baseras på våra intervjuer med tjänstepersoner och politiker, nämndens verksamhetsplan, delårsrapport 1 och 2 samt nämndens årsanalys avseende år 2019.

Årsbudget 2019 ⁷ (tkr)	Årsprognos vid delår 1	Avvikelse	Årsprognos delår 2	Avvikelse	Utfall 2019	Avvikelse
-1 056 799	-1 073 431	-16 632	-1 055 253	-12 000	-1 041 647	1 606

Av bildningsnämndens verksamhetsplan 2019⁸ framgår nämndens ekonomiska ramar för driftverksamheten. Verksamhetens budgeterade nettokostnader uppgår till ca 1 056 799 000 kr jämfört med 1 057 090 000 kr för 2018 års budget. Samtidigt beräknas antal barn och elever öka jämfört med 2018 vilket baserat på verksamhetsplanen medför en ökning av kostnaderna med 13,6 mnkr. Bildningsnämnden är inte kompenserad för ökningen i budget 2019. Kostnadsökningar beräknas på ett antal områden med bl.a. lokalkostnader som beräknas öka med ca 19,6 mnkr jämfört med 2018.

Eftersom nämnden inte har kompenserats för de beräknade kostnadsökningarna som gjordes inför 2019 togs en handlingsplan fram innehållande 34 punkter om effektiviseringar motsvarande 56,8 mkr.

Delårsrapport 1

Av bildningsnämndens delårsrapport 1 2019⁹ framgår ett prognosticerat underskott om ca 16,6 mnkr. Enligt delårsrapporten beror det framförallt på de kommunala skolornas underskott på 9,6 mnkr samt bildningsnämndens beställningar som visar på ett underskott på 7,0 mnkr.

I samband med delårsrapport 1 prognostiseras att av de 17,4 mnkr av nämndens handlingsplan som är tänkta att få effekt under 2019 kommer inte full effekt att nås.

⁷ Ändringar av budget har skett under året vilket innebär att avvikelserna vid de olika prognoserna inte motsvarar den ursprungliga budgeten.

⁸ Daterad 2019-01-23

⁹ Daterad 2019-04-10

Handlingsplanen avser bland annat personaleffektiviseringar. Det framgår även av rapporten att åtgärderna riskerar att få negativa effekter på kvaliteten i nämndens verksamheter och svårigheter att leva upp lagstadgade krav på kvalitet och säkerhet.

Delårsrapport 2

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2019 (§ 166) att tilldela bildningsnämnden en ramförstärkning på 12,5 mnkr. Samtidigt har en del verksamheter flyttats från nämndens ansvarsområde; idrottshallar har flyttats till kultur- och fritidsnämnden (-6,9 mnkr), flytt av verksamheten vuxenutbildning har flyttats till arbetsmarknadsnämnden (-19,1 mnkr). Budgeten är därmed 1 043,3 mnkr jämfört med ursprungliga 1 056,8 mnkr. Trots det framgår det av delårsrapport 2 att det prognosticerade underskottet uppgår till -12 mnkr jämfört mot budget. Bildningsförvaltningen har i samband med delårsrapport 2 genomfört åtgärder av "engångskaraktär" sedan första delårsrapporten.

Årsanalys 2019

Av årsanalysen för bildningsnämnden framgår att nämnden vid årsanalysen redovisade ett positivt resultat på 1,6 mnkr (0,15 % av budget). Nämndens beställarorganisation uppvisar ett överskott på 9,5 mnkr medan de kommunala enheterna uppvisar ett underskott om -7,9 mnkr.

Jämförelse med strukturellt liknande kommuner¹⁰

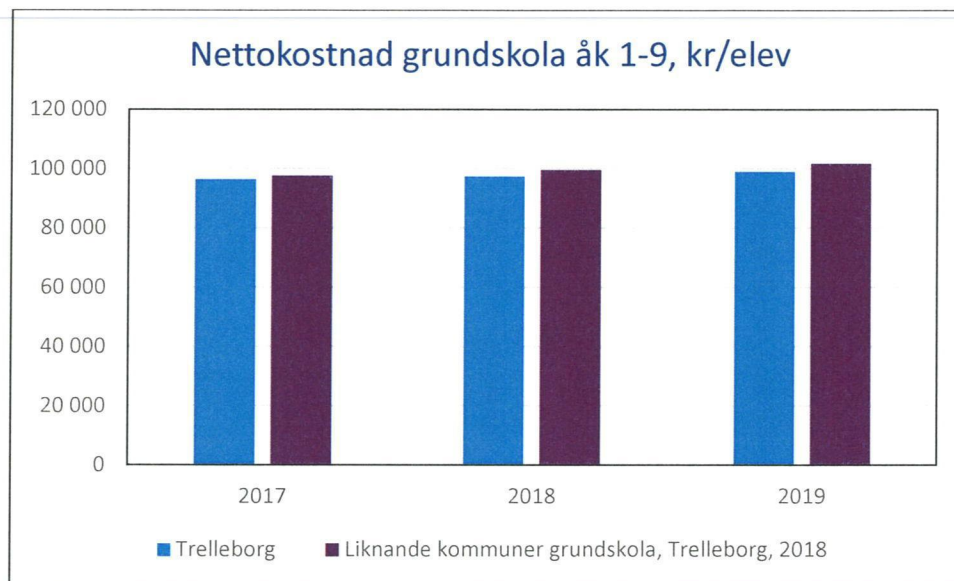
I syfte att få perspektiv på nämndens ekonomiska förutsättningar görs nedan en jämförelse gentemot kostnader för strukturellt liknande kommuner.

Av ovanstående bild framgår nettokostnader för förskola räknat i kronor per inskrivet barn. Utifrån diagrammet kan konstateras att Trelleborg år 2017 låg högre än

¹⁰ Siffror hämtade från statistikdatabasen Kolada

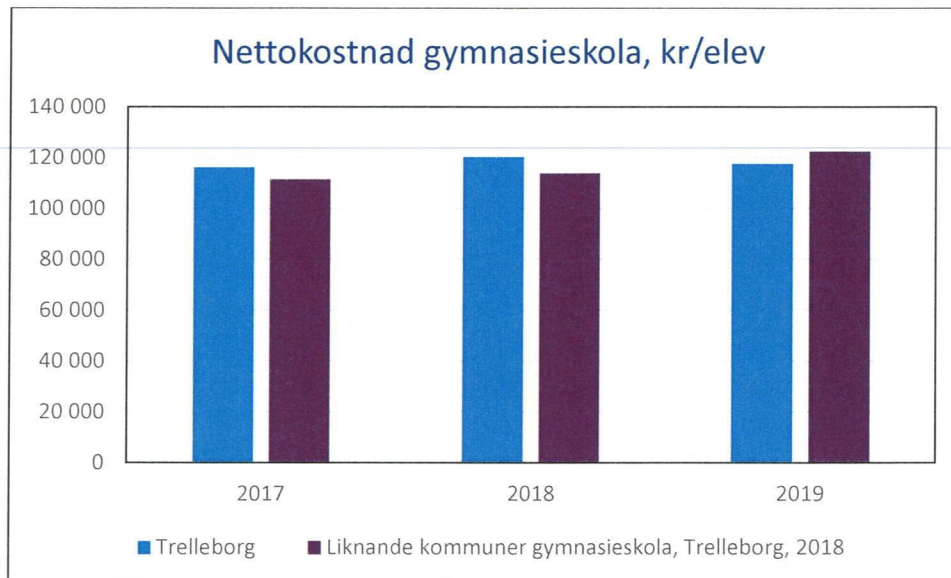
genomsnittet för jämförbara kommuner¹¹. År 2018 och 2019 låg Trelleborg på en jämförbar nivå med liknande kommuner.

Trelleborgs kommun har enligt Koladas siffror haft lägre nettokostnader än genomsnittet för jämförbara kommuner¹² avseende grundskola under hela perioden 2017-2019.

¹¹ Liknande kommuner: Alingsås, Falkenberg, Motala, Nyköping, Vänersborg, Ängelholm, Örnköldsvik

¹² Liknande kommuner: Falkenberg, Falun, Landskrona, Lidköping, Motala, Ängelholm, Örnköldsvik

Avseende gymnasieskolan har Trelleborg tidigare legat högre än jämförbara kommuner för att år 2019 ligga på en lägre nivå än jämförbara kommuner¹³.

3.2.2.1 *Generella lakttagelser*

Av våra intervjuer framgår en upplevd otydlighet inom bildningsförvaltningen avseende ramtilldelning och i fallet 2019 varför nämnden tilldelas mindre medel än föregående år. Förvaltningen upplever, likt vad som framgår i delårsrapporter, att genomförda effektiviseringar påverkar verksamheternas förutsättningar att utföra sitt uppdrag men samtidigt att en del effektiviseringar varit nödvändiga. Intervjuade på bildningsförvaltningen upplever att ytterligare effektiviseringar inte är möjliga bortsett från effektiviseringar som beror på kommunens andra verksamheter, t.ex. inom fastighetsförvaltningen vilket skulle minska nämndens kostnader för lokaler.

Lokalkostnader är något som i våra intervjuer lyfts som en problematisk fråga och intervjuade upplever en otydlighet huruvida hänsyn för lokalkostnader är tagna i tilldelad budget. En annan utmaning upplevs vara det faktum att rektorer inte ges tillräckliga förutsättningar i sitt budget- och ekonomiansvar. Det framgår dock av våra intervjuer att rektorernas arbete med ekonomin nu fungerar bättre än vad det tidigare gjort. Intervjuade upplever dock fortfarande brister i de ekonomiska rapporter som enheterna tar fram till bildningsförvaltningen.

Både bildningsnämnden och bildningsförvaltningen upplever att dialogen mellan nämnd och förvaltning är välfungerande och att det finns en god förståelse i nämnden avseende förvaltningens förutsättningar och utmaningar.

3.2.2.2 *Kommentar och bedömning*

Vi konstaterar utifrån ovanstående att bildningsförvaltningen upplever en otydlighet från budgetberedningen avseende tilldelade medel. Nämnden har ställts inför att genomföra

¹³ Likande kommuner: Arvika, Falun, Kungälv, Landskrona, Lidköping, Ljungby, Västervik

vad som beskrivs som omfattande effektiviseringar. Samtidigt som kommunens nettokostnader för de verksamheter som bildningsnämnden ansvarar för inte sticker ut i jämförelse med strukturellt likande kommuner. Mot bakgrund av det i kombination med nämndens och förvaltningens oro för att effektiviseringarna ska gå ut över förutsättningarna att kunna leva upp till lagstadgade krav gör vi bedömningen att nämndens dialog med budgetberedningen kan förbättras.

3.2.3 Socialnämnden

Nedan redogörs för nämndens uppföljning av budget 2019 samt utfall och avvikelser gentemot budget. Redogörelsen baseras på våra intervjuer med tjänstemän och politiker samt nämndens verksamhetsplan, delårsrapport 1 och 2 samt nämndens årsanalys avseende år 2019.

Årsbudget 2019 (tkr)	Årsprognos vid delår 1	Avvikelse	Årsprognos delår 2	Avvikelse	Utfall 2019	Avvikelse
-817 415	-822 933	-5 518	-833 826	-16 411	-847 382	-29 967

I socialnämndens verksamhetsplan 2019¹⁴ uppgick nämndens driftbudget till 817 mnkr för 2019. Enligt verksamhetsplanen skiljer sig ramen från nämndens behovsanalys med 40,9 mnkr. Det framgår att nämnden har yrkat för utökad ram för att täcka behovet. Den fastställda ramen innehöll dock ingen utökning. Det har även tillkommit kostnader för en ej kompenserad lönerevision motsvarande ca 7 mnkr.

Redan i samband med fastställandet av verksamhetsplanen i januari 2019 gjordes klart att handlingsplaner krävs för budget i balans 2019.

KPMG genomförde en granskning av socialnämndens ekonomistyrning under 2018. Utifrån granskningen har socialnämnden tagit fram en handlingsplan¹⁵. Den utgår från nio strategier för att kunna driva verksamheten mer kostnadseffektivt. Strategierna avser följande områden:

1. Stordrift
2. Tidsplanering
3. Inhyrd personal
4. Samverkan med föreningslivet
5. Minska externt köpt vård
6. Förbättrad statistik och uppföljning
7. Ny modell för biståndsbedömning

¹⁴ Daterad 2019-01-31 § 15

¹⁵ Beslutad av socialnämnden februari 2019

8. Processen in- och utskrivning från sjukhus
9. Nyttjandegraden av Intraphone

Delårsrapport 1

Av socialnämndens delårsrapport 1 2019¹⁶ framgår en negativ avvikelse mot budget per sista mars på ca -14,5 mnkr. Prognosticerad avvikelse för helåret 2019 uppgår till ca -55,5 mnkr. Då är inte effekterna av handlingsplanen inkluderade. Vid tidpunkten för delårsrapporten bedömdes 50,5 mnkr av åtgärderna i handlingsplanen kunna ge effekt 2019 vilket skulle ge en negativ avvikelse på ca 5 mnkr för 2019.

Delårsrapport 2

Socialnämndens verksamhet visade efter andra delårsrapporten på ett prognostiserat underskott motsvarande -26,6 mnkr. Med anledning av det togs en fördjupad ekonomisk handlingsplan¹⁷ fram tänkt att förstärka den tidigare beslutade handlingsplanen. Inräknat effekter av handlingsplanen visar prognosen för helår 2019 på en negativ avvikelse om -16,4 mnkr.

Årsanalys 2019

Av årsanalysen framgår ett underskott på -30 mnkr. Socialnämndens verksamheter har under året haft kostnadsökningar motsvarande ca 79 mnkr jämfört med de prognosticerade 50 mnkr. I nämndens årsanalys lyfts flertalet anledningar till detta, bland annat kommunens satsning på heltid som norm, ökade sjuktal, högt antal inhyrd personal samt dubbelbemanning i hemvården. Den förstärkta handlingsplanen vilken togs fram i samband med delårsrapport 2 2019 sköts fram en månad och beslutades i november. Handlingsplanen skulle därmed genomföras under november och december vilket enligt årsanalysen inte hunnit få full effekt.

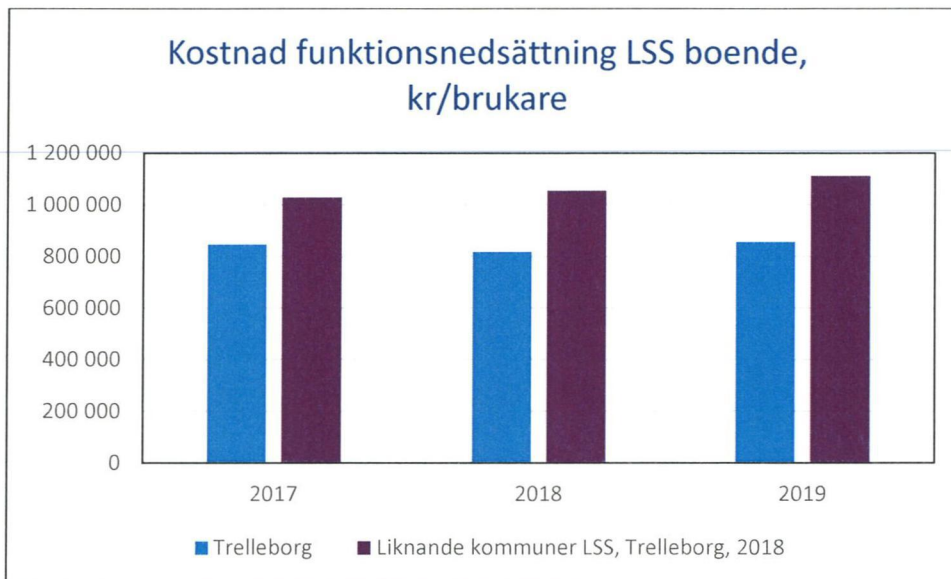
Jämförelse med strukturellt liknande kommuner¹⁸

I syfte att få perspektiv på nämndens ekonomiska förutsättningar görs nedan en jämförelse gentemot kostnader för strukturellt liknande kommuner.

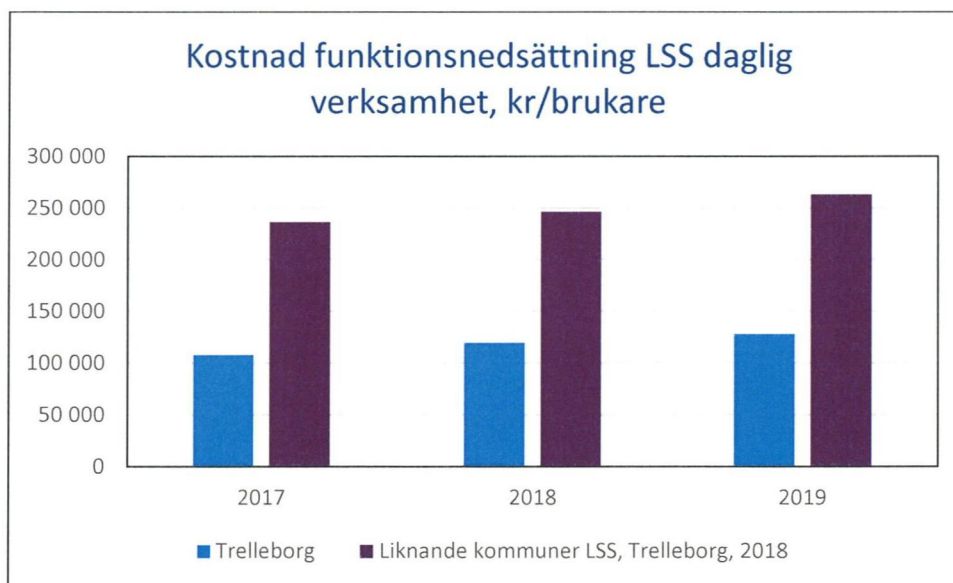
¹⁶ 2019-04-11

¹⁷ Beslutad 2019-10-16, § 116

¹⁸ Siffror hämtade från statistikdatabasen Kolada

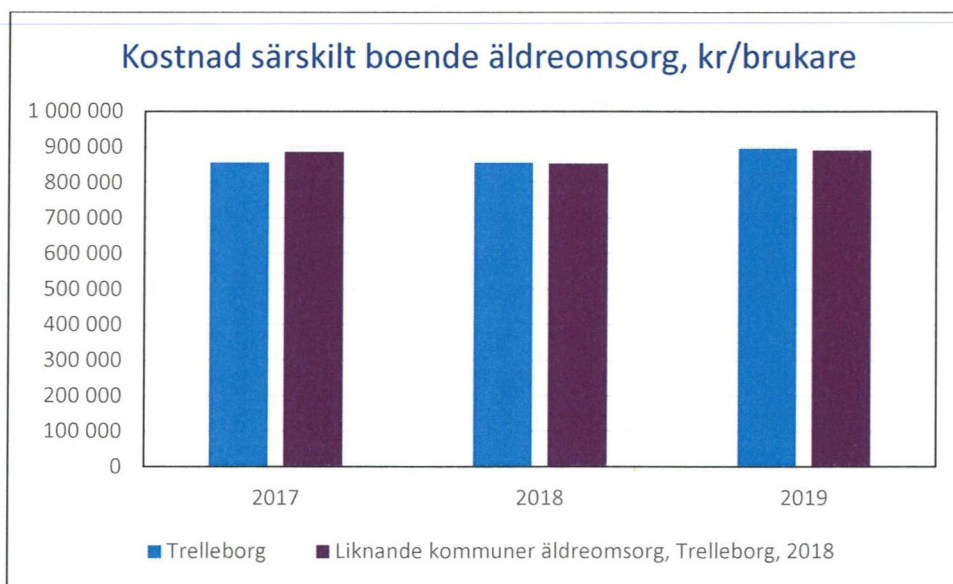
Vi ser i ovan diagram att Trelleborgs kommun under perioden 2017-2019 hade betydligt lägre kostnader¹⁹ för boende enligt LSS i jämförelse med liknande kommuner²⁰.

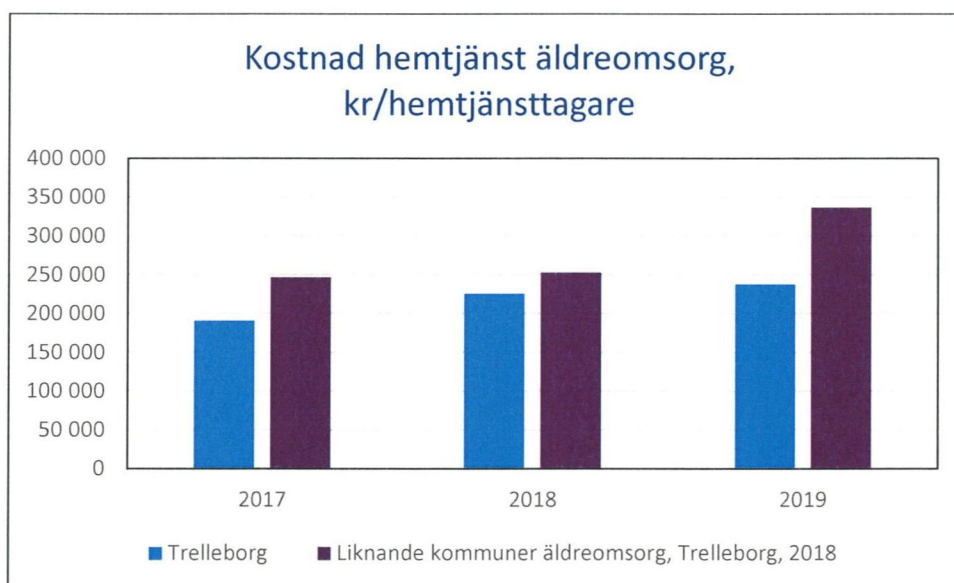
¹⁹ Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och region, dividerad med antal barn och ungdomar i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdom enligt 9 § 8 LSS samt antal personer i bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt 9 § 9

²⁰ Liknande kommuner: Kungälv, Landskrona, Lidingö, Partille, Sigtuna, Tyresö, Ängelholm

Sett till kostnader för daglig verksamhet enligt LSS är kostnaderna per brukare i Trelleborg cirka 50 % av den genomsnittliga kostnaden för jämförbara kommuner.

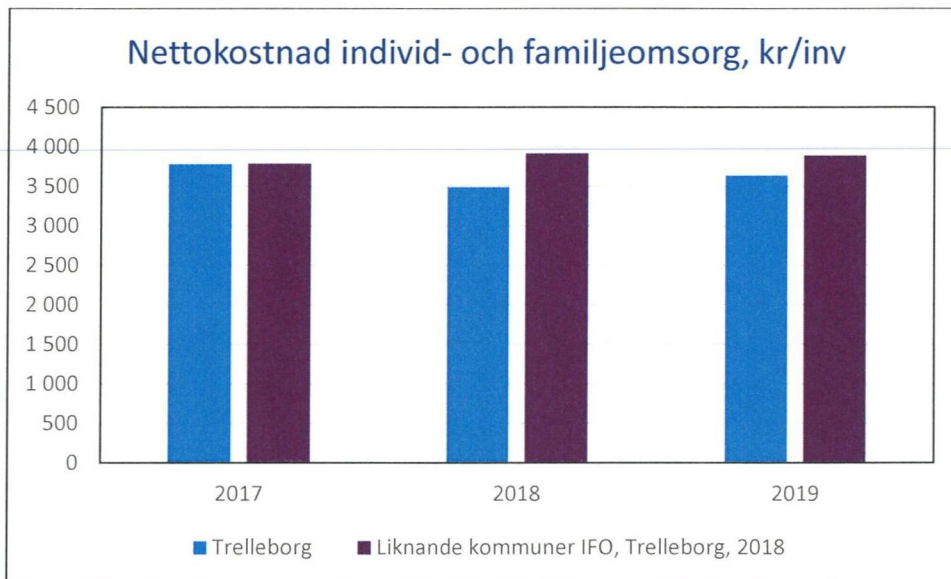

Kostnaderna per brukare för särskilt boende inom äldreomsorgen ligger på en nivå lik den för jämförbara kommuner²¹.

Hemtjänstkostnaderna ligger för Trelleborgs del lägre än snittet för jämförbara kommuner, ca 100 000 kr lägre per hemtjänsttagare år 2019.

²¹ Liknande kommuner: Alingsås, Enköping, Kungälv, Landskrona, Motala, Piteå, Värnamo

Nyckeltalet för individ- och familjeomsorg är baserat på nettokostnad räknat i kronor per invånare och inte per brukare som övriga nyckeltal. Vi kan dock konstatera att även här har Trelleborg de senaste åren legat på en lägre nivå än jämförbara kommuner²².

3.2.3.1 Generella iakttagelser

I våra intervjuer med företrädare för socialförvaltningen framgår att dialogen med kommunledningen tidigare upplevts bristfällig medan dialogen nu är tätare. På förvaltningen arbetar en ekonom som även är deltidsanställd på kommunledningskontoret vilket enligt intervjuade bidragit till den förbättrade dialogen. Enligt våra intervjuer har modellen för ekonomisk uppföljning på förvaltningen förbättrats inför 2020 och inkluderat ett koncept för bättre prognosberäkningar. I dagsläget upplever dock intervjuade att tilltron till prognoser är låg men att det håller på att förbättras. Utmaningar som lyfts i våra intervjuer är att öka avdelningscheferna medvetenhet om behovet av ekonomisk anpassning av sin verksamhet. Enligt uppgift har nämnden ställt en förtroendefråga till avdelningscheferna i syfte att tydliggöra ansvaret för den verksamhet de bedriver. Intervjuade beskriver även effektiviseringspaketet som ett paket innebärande några tuffa beslut, exempelvis verksamhet för att personlig assistans fått läggas ut på entreprenad och att "heltid som norm" har fått stoppas.

Underskottet 2019 förklaras genom ett antal händelser som nämnden/förvaltningen inte förutsett och att vissa åtgärder varit beroende av fullmäktigebeslut vilket gjort att åtgärderna inte kunnat verkställas när de skulle behövts för att få effekt under 2019.

Intervjuade upplever att dialogen med kommunledningen förbättrats. Mellan socialnämnden och socialförvaltningen är dialogen enligt intervjuade god.

²² Liknande kommuner: Enköping, Hässleholm, Partille, Strängnäs, Tyresö, Upplands Väsby, Vänersborg

3.2.3.2 Kommentarer och bedömning

Vi konstaterar att socialnämnden år 2019 var den nämnd som gick med störst underskott, nästan dubbelt så stort som enligt prognosen i delårsrapport 2 samtidigt som nämnden beslutat om en förstärkt handlingsplan. En del av förklaringen till socialnämndens underskott beror på faktorer som är svåra att förutse men vår bedömning är att det inte enbart kan förklara de stora skillnaderna mellan prognoser i samband med uppföljningar under året och resultatet i årsredovisningen. Samtidigt kan vi konstatera att socialnämnden trots underskott inte har högre kostnader för sina verksamheter än jämförbara kommuner.

4 Slutsats

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen har utmaningar i sin ekonomistyrning samt i arbetet med att uppnå de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Trelleborgs kommun har tagit fram en finansiell strategi vilken sträcker sig fram till 2044 där det beskrivs vilka investeringar som kommunen behöver göra de kommande åren. Utifrån strategin har de finansiella målen ändrats för att kommunen ska kunna tillgodose det kommande investeringsbehovet. Samtidigt kan konstateras att två av de finansiella målen för 2019 inte uppnåddes och att socialnämnden år 2019 gick med betydande underskott. I jämförelse med liknande kommuner har de två stora nämnderna, bildningsnämnden och socialnämnden, överlag inga höga driftkostnader vilket gör ytterligare besparingar till en utmaning.

Vi bedömer det som positivt att den finansiella strategin planeras att ses över vartannat år vilket skapar förutsättningar för att anpassa strategin. Vi ser även positivt på det arbete som pågår med att identifiera besparingar inom samtliga nämnders verksamheter för att kunna omfördela medel till områden där behoven är störst.

Vi konstaterar att förtroendet för prognoserna beskrivs som lågt bland intervjuade. Vi ser en risk att åtgärdsplaner för ekonomi i balans riskerar att bli missriktade om prognoserna inte är ett tillförlitligt beslutsunderlag. Detta bör därför djupare analyseras vilket enligt uppgift har påbörjats.

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen har inrättat en investerings- och finansberedning som har i uppdrag att analysera förutsättningarna för att uppnå de finansiella målen.

Datum som ovan

KPMG AB

Göran Acketoff
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Daniel Strandberg
Kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.